

Jak ušetřit na opravách roleb

5 dobrých rad z TopKarMoto

„Nejde mi nastartovat rolba. Můžete s tím prosím něco udělat?“ řekl mi hlas na druhém konci telefonu. V té chvíli jsem si uvědomil, že letošní zimní sezóna je už neodvolatelně tady. Skiareály se začaly naostro připravovat na první návaly sněhu a lyžařů. Pak mi myšlenky přeskočily k tomu, jak se za ta léta, co se zabýváme prodejem a opravami roleb, některé věci příliš nemění. Pořád jsou skiareály, co si umí rozjezd lyžařské sezóny docela zbytečně prodražit. Čím? Tím, že zanedbají posezonní údržbu strojů anebo tím, že chybným postupem udělají z drobné koronové závady velkou a drahou poruchu. Napadlo mne: „Nedalo by se s tím něco udělat?“

S kolegy ze servisního oddělení jsme si proto položili dvě základní otázky: které závady generují provozovatelům docela zbytečné náklady a můžeme jim nějak předcházet? Stačila chvíle listování v našich záznamech a došli jsme se k pěti závadám, které aspirují na titul skutečně zbytečné náklady! V následujících řádkách se dočtete nejen to, o které závady se jedná, ale získáte i rady, jak v dané situaci postupovat, jak závadám předcházet, jak ušetřit na zbytečných opravách.

STROJ NESTARTUJE

Znáte to, sednete si do rolby, otočíte klíčkem a ono to jen tak cvakne, rozsvítí se kontrolky, motor se ale neprotočí. V horším případě otočíte klíčkem a ono se nestane vůbec nic. S největší pravděpodobností máte vybité, promrzlé nebo degradované akumulátory. V prvním kole pokusů o oživení akumulátorů zkontrolujte a očistěte kontakty, neporušenost obalu akumulátoru, a pak použijte nabíječku s pomalým (nikoli impulzním) dobíjením. K výměně akumulátorů přikročte teprve tehdy, je-li jisté, že baterie novou energii neakumuluje.

Vadné akumulátory se neopravují. Proto je lepší, když je udržujeme v kondici průběžně v rámci celého roku. Nepotřebují toho zas tak mnoho. Doporučujeme naplánovat si pravidelný revitalizační cyklus. Co to v praxi znamená? V době letní odstávky bychom měli stroj nastartovat alespoň jednou za dva měsíce. Rolbu přitom necháváme v chodu tak dlouho, dokud se akumulátory nedobijí na svou plnou kapacitu. To, že se stroj po čase opět prohřeje na svou provozní teplotu, nepospěje pouze akumulátorům, ale také motoru a hydraulickým spojům.

A ještě jeden způsob správné péče o akumulátory. Na konci sezóny demontujeme baterie ze stroje a uskladníme je na vhodném místě. Průběžně pak kontrolujeme jejich stav a hustotu elektrolytu. Dobíjíme je dle potřeby. Před zpětnou montáží pak nezapomeneme dobře očistit jejich elektrické kontakty.

NETÁHNE DO KOPCE

Nyní o závadě, se kterou se setkáváme zejména na počátku zimní sezóny. To se po letní odstávce obsluha stroje rozhodne, že si vyzkouší, zda je rolba v dobré kondici, a chce se s vozem projet. Potíže v tomto případě nastávají už s nastartováním stroje. I když se tuto fázi podaří překonat, vyhráno není. Řidič totiž přijede s rolbou ke svahu a tam zjistí, že stroj nemá žádnou sílu. Prostě vůbec netáhne.

Na první pohled to obvykle vypadá na závadu v hydraulice vozu. A tak se zkoumají čerpadla, filtry, množství hydraulického oleje. Jenže se často ukáže, že tahle cesta nikam nevede, a že za tuhle poruchu může něco tak

malého, jako nečistoty a rez v naftě. V případě, že ve středisku není k dispozici vlastní čerpací stanice, kam obvykle pohonné hmoty dopraví sám dodavatel, stěhujeme naftu v různých kanystrech nebo sudech. A takový plechový kanystr může být zdrojem nemalého množství rzi, popřípadě odlomků kusů barvy z vnitřní stěny. Tyto nečistoty se dostanou do nádrže a dále do palivového systému. Jako první se začnou zanášet průtokové šrouby na palivovém vedení, předfiltr paliva, pak dorazí k hlavnímu filtru paliva a k průtokovým šroubům na vstřikovacím čerpadle.

Co s tím? Jestli se vám zdá, že rolba nemá výkon, na jaký jste zvyklí, zkontrolujte nejdříve předfiltr paliva. Jestliže ve skleničce uvidíte nečistoty, přišel čas na důkladnou očistu palivového systému. Začneme odkalením palivové nádrže. Pečlivě ji mechanicky očistíme. Pak přejdeme na očistu případně výměnou filtru ve skleničce, hadic a průtokových šroubů. Na ty se zaměříme především, je to totiž nejúžší místo systému. V případě, že byl systém znečištěnou naftou zanesený opravdu hodně, doporučujeme vyměnit jemný palivový filtr.

ROLBA DĚLÁ LOUŽIČKY

Není loužička jako loužička. I laik může podle barvy vytékající kapaliny docela dobře poznat, kde je její zdroj, odkud vyvěrá. Červená barva na sněhu signalizuje závadu na hydraulice, černá barva je charakteristická pro motorový olej, hnědá pro převodovku a modrozelená barva nám říká, že máme závadu na chlazení. Ne všechny tyto úniky kapalin v nás musí nutně vyvolávat obavu, že jde o velkou poruchu spojenou s nákladnou opravou. Doporučujeme, aby se obsluha stroje nejdříve podívala kolmo nad místo úniku kapaliny a pak aby zkontrolovala spoje a hadice v dané oblasti. Zkušenosti nám říkají, že obvykle stačí utáhnout matku, popřípadě vyměnit prasklý těsnicí kroužek. Čas od času je potřeba vyměnit prasklou hadici.

V této souvislosti bychom měli mít na mysli to, že spousta komponentů na stroji je z plastů, gumy a různých typů pryží, které podléhají působení UV záření. Proto je zcela nezbytné tyto komponenty před příjímáním letním sluncem chránit. To je možné provést třeba jen obyčejnou plachtou, pod kterou uschováme jak vlastní stroj, tak i jeho příslušenství, zejména pásy a frézu.

Dá se předpokládat, že někteří řidiči mají zkušenost s prosakujícím hydraulickým olejem z hydromotoru frézy. Jedná se o zcela jednoduchou věc. Pravděpodobně jde o vyražené gufero na hydromotoru, které způsobilo teplé letní slunečné počasí, kdy si rozpínající se olej v hadicích našel nejjednodušší cestu ven přes gufero hydromotoru. Jednoduchá rada zní: po skončení zimní sezóny a odpojení frézy od stroje odpusťte přes rychlospojku hydraulický olej z hadic. Prevencí je pravidelná kontrola všech hadic a spojů, rychlospojek a těsnících ploch hydraulických agregátů.

FRÉZA SE NETOČÍ

K této závadě-nezávadě čas od času dochází na počátku zimní sezóny. A to v době, když se zasněžují sjezdovky. Řidič rolby dostane za úkol roztláčit po sjezdovce hromady nastříkaného sněhu. Terén, po kterém jezdí, ještě není zcela upravený, hromady nastříkaného sněhu jsou tvrdé a mají nepravidelný tvar. Není divu, že podvozek rolby co chvíli hrubě zaklepe o zmrzlý sníh. Pokud má řidič smůlu, podaří se

mu s rolbou najet na podklad tak nešťastně, že si povytáhne nebo rovnou odpojí spoj elektrické zásuvky na frézovém čerpadle. Stane-li se to, nemusí řidič volat do servisu a žádat opravu. Stačí, když si stroj pořádně zajistí a proplazí se mezi pásy asi tak do poloviny délky stroje. Tam nad sebou uvidí frézové čerpadlo a elektromagnet, ke kterému vede elektroinstalace, již stačí jen znovu zastrčit do zásuvky.

ZVYŠOVÁNÍ TEPLoty MOTORU

Je to potíže, ke které dochází téměř výhradně z nepozornosti nebo z lenosti. O co jde? Když řidič celý den nebo celou noc prohání rolbu po svahu, stává se, že sníh přepadává přes horní stranu radlice na kryt chladiče. V té chvíli se neděje nic zvláštního. Chladič je horký, sníh se při setkání s kovem promění na vodu. Když je ale stroj odstaven, mokřý sníh na mřížce chladiče zmrzne. Pokud je ho příliš mnoho, může led vytvořit souvislou vrstvu, která dokonale zamezí přívodu chladného vzduchu k chladiči. Rolba zvyšování teploty řidiči hlásí pomocí indikátorů. Rada je jednoduchá. Je potřeba ihned zastavit stroj, vystoupit z kabiny a vhodným nástrojem ledovou vrstvu mechanicky odstranit. Ještě lepším řešením by samozřejmě bylo, kdybychom stroj odstavili v temperované garáži, a nechali jej tam roztát a prohřát, ale to v plné zimní sezóně asi není vždy možné.

STATISTIKA A ZKUŠENOSTI Z PRAXE

Možná to bude znít jak z uživatelské příručky, ale je to pravda. Většinou potíže se dá předcházet tím, že se na konci lyžařské sezóny provede posezonní prohlídka a tzv. zaleštění stroje. TopKarMoto podporuje tyto letní prohlídky akčními slevami. Proč? Je prokázáno jak statisticky, tak i letitými zkušenostmi, že pokud provedeme preventivní údržbu stroje, sníží se množství nahodilých poruch až o 93 %!!! Zkušenosti našich servisních mechaniků říkají, že rolby PistenBully patří mezi nízkochozové stroje, které toho opravdu hodně vydrží. Na druhou stranu chtějí být opečovávané starostlivými majiteli.

TOPKARMOTO DOPORUČUJE

V nabídce TopKarMoto je několik servisních produktů, které provozovatelům roleb umí ušetřit slušné peníze. Jde především o ty typy služeb, které nemají charakter expresního zásahu. Je-li to možné, doporučujeme využívat právě tyto typy servisních produktů.

VĚDĚLI JSTE, ŽE...

TopKarMoto má zápujčkovou službu?! Stát se totiž může cokoli. Jeden příklad za všechny: obsluha rolby najede na strom a ohne frézu. To je situace, se kterou se setkáváme alespoň desetkrát do roka. Pro provozovatele skiareálu je to vážná věc, protože taková havárie může vyřadit stroj i na několik dnů. Stroj však musí ve vrcholné sezóně běžet takřka permanentně. Přesně takové případy v TopKarMoto řešíme obratem zápujčkou fréz, výměnou spalovacích motorů „na počkání“, případně i zapůjčením celého stroje. Víme, jak to na horách doopravdy chodí, co provozovatelé roleb skutečně potřebují, proto myslíme i na tyto případy.

Úspěšný start nové sezóny se strojem PistenBully Vám za tým TopKarMoto přeje

*Pavel Lipenský
jednatel*